

อาการแสดงทางปริทัศน์ของโรคทางระบบที่คล้ายคลึงกับโรคปริทัศน์อักเสบ

ปั้นมาศ จันทร์เอด¹

รามรี เสม²

ณรงค์ศักดิ์ เหล่าศรีสิน²

ไกรสร ทรัพย์โภมาก³

บทคัดย่อ

การจำแนกโรคปริทัศน์โดยสามารถปริทัศน์วิทยาแห่งประเทศไทยแห่งประเทศไทยและประเทศไทยเป็นปี พ.ศ. 2542 ได้จำแนกโรคปริทัศน์ไว้เป็น 2 ประเภทได้แก่ โรคเหงือกและโรคปริทัศน์อักเสบ ซึ่งโรคปริทัศน์อักเสบยังถูกจำแนกอย่างอีกเป็นโรคปริทัศน์อักเสบเรื้อรัง โรคปริทัศน์อักเสบบูรุกราน และโรคปริทัศน์อักเสบซึ่งเป็นอาการแสดงของโรคทางระบบ และโรคอื่นๆที่พบเป็นส่วนน้อย บทความนี้จะเป็นการนำเสนอโรคบางชนิดที่พบว่าเป็นโรคทางระบบที่มีอาการแสดงของเหงือกอักเสบ แต่มีผู้รายงานในภายหลังว่าสามารถพบร่วมกับการทำลายของกระดูกเบ้าฟันได้ เช่น อิลส์โคลาสโนซิล โรคติดเชื้อมัยโคแบคทีเรียมทิวาเบอคิวโลชิล เป็นต้น ซึ่งทั้งสองโรคนี้กลับถูกจัดเป็นไว้ให้อยู่ในกลุ่มโรคเหงือกอักเสบที่ไม่ได้มีสาเหตุมาจากคราบจุลินทรีย์ นอกจากนี้ ยังนำเสนอโรคทางระบบอีก 4 โรคคือ โรคนิวโรไฟโนร์มาโตซิล โรคอินเวชีฟ สแគมัส เชลล์ คาร์ซิโนมา โรคแอ็กติโนมายโคซิล และโรคไลโอไมโอดีซาร์โนมา ซึ่งมีการรายงานว่าพบการทำลายกระดูกเบ้าฟันคล้ายโรคปริทัศน์อักเสบได้เช่นกัน แต่ก็ไม่ได้มีการจัดเข้าไว้ในกลุ่มโรคปริทัศน์อักเสบที่มีความเกี่ยวข้องกับโรคทางระบบตามการจำแนกครั้งนั้นเลย โดยเป็นเนื้อหาที่สรุปร่วมรวมข้อมูลอาการและอาการแสดง สาเหตุ การตรวจวินิจฉัยแยกโรค รวมไปถึงการรักษาเพื่อบรรเทาอาการในช่องปาก เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวินิจฉัย การรักษา และส่งต่อผู้ป่วยเพื่อไปรับการรักษาภายนอกแพทย์ผู้ชำนาญเฉพาะโรคทางระบบเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสมต่อไป

1 คลินิกเอกชน กทม

2 ภาควิชาทันตกรรมอนุรักษ์และทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยครินครินทร์วิโรฒ

3 ภาควิชาศัลยศาสตร์ และเวชศาสตร์ช่องปาก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยครินครินทร์วิโรฒ

Periodontal Manifestations of Systemic Diseases Resembling Periodontitis

Pathamas Chantaracherd¹

Jamaree sema²

Narongsak Laosrisin²

Kraisorn Sappayatosok³

Abstract

According to the 1999 International Workshop for a Classification of Periodontal Diseases and Conditions, periodontal disease is classified into 2 main categories; gingival diseases and periodontitis. Periodontitis is further classified as chronic periodontitis, aggressive periodontitis, periodontitis as a manifestation of systemic diseases, and so forth. Histoplasmosis and *Mycobacterium tuberculosis*-associated lesions are systemic diseases categorized as non-plaque-induced gingival lesions. They commonly exhibit gingival inflammation and probably found alveolar bone destruction. Besides, Neurofibromatosis, Actinomycosis, Invasive squamous cell carcinoma, and Leiomyosarcoma are systemic diseases that have been found to exhibit alveolar bone loss as well, however, they are not categorized as systemic diseases with manifestation of periodontitis. This article will review the characteristic of these systemic diseases, focusing on their etiology, signs and symptoms, diagnosis, and also describe appropriate dental treatment for these conditions prior refer the patients to physicians.

Key words: periodontal manifestation, systemic diseases

¹ *Private clinic*

² *Department of Conservative dentistry and Prosthodontics, Faculty of Dentistry, Srinakharinwirot University*

³ *Department of oral surgery and oral diagnostics, Faculty of Dentistry, Srinakharinwirot University*